

OPONENTSKÝ POSUDEK

diplomové práce **Bc. Radky Kornelakové,**

Politický a správní vývoj okresu Mladá Boleslav v letech 1945–1948

HÚ FF UHK, 2015, 85 s. a přílohy.

Diplomová práce Bc. R. Kornelakové se řadí do tematické skupiny absolventských prací, jejichž vedoucím na HÚ FF UHK je doc. dr. Ondřej Felcman, a které vytváří pod jeho dohledem regionální sondy do problematiky státní správy a politiky v regionech ČSR v období třetí republiky. Samotné téma bylo v české historiografii zpracováno již mnohokrát, nicméně vzhledem k počtu těchto regionů v ČSR po roce 1945 je jistě chvályhodné, že vznikají podobné práce, které vytváří, jsou-li na dostatečné odborné úrovni, základ pro budoucí meziregionální komparace. Z tohoto důvodu shledávám samotnou volbu tématu diplomové práce jako velmi vhodnou.

Autorka začíná svou práci poměrně solidním vymezením sledovaného území, včetně proměn v podobě scelování obcí. Takový postup je zcela opodstatněný; autorka navíc tak činí přehledným a jasným způsobem, který se opírá o implementaci dobového zákonodárství. V tomto smyslu nemohu dodat nic podstatného. Problematickou je kapitola 1.2 (o rozsahu pouhé strany) o zřízení kraje s centrem v Mladé Boleslavi. Již při čtení nadpisu kapitoly je zřejmé, že nekoresponduje s dobovou správní sítí. Autorka v textu sice správně přiznává, že kraje byly založeny až v r. 1949, nicméně zcela nedostatečně vysvětluje, proč se tedy na sledovaném ONV hovořilo o „krajích“ (spojitost v činnosti „Sboru“ bych vskutku raději nehledal). Navíc autorka sice poukazuje na iniciativu členů KSČ v této otázce, stranou však nechává postoj politických stran jako celku, což se mi zdá důležitější. Minikapitola tak přináší více otázek, než odpovědí. Je otázkou, proč ji autorka vůbec v tomto rozsahu zařazovala.

Kapitola o tzv. dočasné správě zkoumá důležitý dobový fenomén, je však uvedena podivně. Autorka se dotýká tématu přenesení správních kompetencí pohraničních orgánů na „osvědčenější vnitrozemské“ regiony. Šlo o krátkodobý, ale důležitý, fenomén. Nicméně v tom případě zcela v textu postrádám elementární vysvětlení, proč dobové prameny hovoří o okresech, jako je Šluknov, Rumburk či Varnsdorf, které byly od hranic okresu MB odděleny jinými správními celky a byly od správního centra vzdáleny desítky kilometrů. Proto se text jeví zcela nelogicky a evidentně podléhá řeči pramenů.

Další část popisuje činnost ONV MB po konci války. Až na absenci vysvětlení, proč byl RNV složen neparitním způsobem, jak to bylo po válce obvyklé, považuji tuto část za

poměrně zdařilou. Rovněž detailní deskripce práce komisí, volby členů a vytyčení oborů působnosti správních orgánů a aparátů je přínosem celé práce.

Profilování pozice KSČ, kterou autorka vidí správně již v před volbami v roce 1946, však dokládá víceméně slovními spojeními propagandistických hesel a verbálními obraty, které komparuje de facto s povědomím o vnější podobě ideologie KSČ po Únoru. To samo o sobě však neznamená, že direktivně-totalitní způsoby KSČ hájila již těsně po konci války (r. 1945); tím méně v regionech.

Třetí kapitola pak opět patří ke zdařilejším částem práce. U voleb v roce 1946 diplomantka znovu operuje nijak neopodstatněným termínem „kraj“, který je historicky špatně použit (s. 49, tabulka) a dochází znovu k přejímání textů pramenů nekriticky. Samotné volby, personální obsazení a politické vztahy jsou ovšem popsány dobře. Jednotlivé tabulky jsou zpracovány velmi podrobně.

I následujícími částmi (roky 1947 a 1948), jsou-li zpracovány v chronologickém pořádku, autorka vcelku sympaticky graduje předchozí text analýzou změn a správně vidí, jak vztahy v tomto jinak bezvýznamném regionu přesně kopírovaly zhoršení národních i mezinárodních vztahů; to se samozřejmě promítalo i do eskalací politických poměrů v regionu. Čtenáře trochu zarazí nelogické členění kap. 4, neboť autorka přeskakuje proti ustanovenému chronologickému pořádku zpět do r. 1945, aby informovala o majetkových poměrech a činnosti MLS. Tematicky to do textu práce jistě patří, navrhol bych však držet se čistě chronologického pořádku. Text se v tomto stavu stává méně čitelným. Za zdařilou považuji i poslední kapitolu, kterou autorka přechází do událostí února 1948 v regionu (pominu, že kapitolu 5.1 o J. Pluhařovi by bylo jistě vhodnější, vzhledem k tomu, že ji tvoří jen několik řádků, vpravit do jedné poznámky pod čarou).

Celkově mám z diplomové práce Bc. Radky Kornelakové rozpolcený pocit. Práce nese všechny znaky dobrého textu a kvalitní regionální analýzy, kterých je v současné historiografii vždy třeba. Úroveň práce však degradují některé (podotýkám – zcela zbytečné) prvky:

- Autorčin text by potřeboval jazykovou korekturu, chyby ve shodě podmětu s přísudkem nejsou výjimkou.
- Autorka, když už se rozhodla nepoužívat stanovený citační úzus HÚ FF UHK, má alespoň citace sjednocené. Nicméně cituje podivně, a to především prameny. Dokládá na mnoha stranách výsledky své činnosti v podobě statistik, přehledových tabulek, atp., což je naprosto v pořádku. Nicméně hledá-li čtenář

zdroj některých údajů, nenajde je – autorka je necituje. Nejde poté na mnoha místech vůbec rozeznat, co je doslovný jazyk pramenů, co je autorčina statistika či konstrukce, zda tabulky vytvořila sama či je jen zpracovala podle původního dokumentu, či co lze označit za její vlastní myšlenku.

- Navržený chronologický postup práce považuji za opodstatněný, avšak autorka by z něj neměla nelogicky uhýbat. Přimlouval bych se proto za lepší řazení subkapitol.

Při celkovém hodnocení předložené DP konstatuji, že práce je rozhodně přínosná, nicméně na magisterském stupni bych přece jen předpokládal rozsáhlejší a pečlivější práci s historickými dokumenty. **Doporučuji** proto, aby diplomantka **přistoupila** k obhajobě předložené práce. Výsledné hodnocení by však dle mého názoru mělo dostatečně reflektovat autorčino vystoupení v průběhu vlastní obhajoby. V případě, že diplomantka bude pohotově reagovat na níže položené diskusní otázky, **navrhují předloženou práci hodnotit známkou** .

V Děčíně dne 31. 5. 2015

PhDr. Bc. Tomáš Hradecký, Ph.D.

odborný asistent HÚ FF UHK

Otázky k obhajobě DP:

- Jakým způsobem autorka vysvětlí, že ONV MB měly být svěřeny některé rozhodovací kompetence v severočeských příhraničních okresech? Existovaly nějaké dokumenty (vládní nařízení, oběžníky...), které tuto situaci zdůvodňovaly a upravovaly?
- Jak přesně zachází prameny se slovem „kraj“? Co autorka v textu jako kraj označuje a především: jak je územně vymezen?
- Jak celkově proměnily skladbu ONV aklamační volby do NS v roce 1945?
- Jak prameny vysvětlují neparitní složení RNV?